

Los sueños del tirano

Rashi

(2) יפות מראה. סימן הוא לימי שבע, שהבריות נראות יפות זו לזו, שאין עין בריה צרה בחברתה (ב"ר פט:ד): (4) ותאכלנה. סימן שתהא כל שמחת השבע נשכחת בימי הרעב: (ז) והנה חלום. והנה נשלם חלום שלם לפניו והצורך לפותרים: (ח) ותפעם רוחו. ומטרפא רוחיה, מקשקשת בתוכו כפעמון. ובנבוכדנצר אומר "ותתפעם רוחו" (דניאל ב:א), לפי שהיו שם שתי פעימות, שכחת החלום והעלמת פתרונו (ב"ר שם ה): חרטמי. הנחרים בטימי מתים, ששואלים בעצמות (תנחומא א), טימי הן עצמות בלשון ארמי, ובמשנה, בית שהוא מלא טמיא (אהלות יזג), מלא עצמות: ואין פותר אותם לפרעה. פותרים היו אותם, אבל לא "לפרעה", שלא היה קולו נכנס באזניו ולא היה לו קורת רוח בפתרונם, שהיו אומרים, שבע בנות אתה מוליד, שבע בנות אתה קובר (ב"ר פט:ו): (12) נער עברי עבד. ארורים הרשעים שאין טובתם שלמה, שמזכירו בלשון בזיון: נער. שוטה ואין ראוי לגדלה: עברי. אפלו לשוננו אינו מכיר: עבד. וכתוב בנמוסי מצרים שאין עבד מולך ולא לובש בגדי שרים (ס"א שיראים וכן גרס רא"ם) (ב"ר שם ז): (ד) מן הבור. מן בית הסוהר שהוא עשוי [כמין] גומא, וכן כל בור שבמקרא לשון גומא הוא, ואף אם אין בו מים קרוי בור, פוש"א בלע"ז: ויגלח. מפני כבוד המלכות:

Bereshit 41

1 ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמד על-היאר: 2 והנה מן-היאר עלת שבע פרות יפות מראה ובריאת בשר ותרעינה באחו: 3 והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן-היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמדנה אצל הפרות על-שפת היאר: 4 ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקות הבשר את שבע הפרות יפת המראה והבריאת וייקץ פרעה: 5 וישן ויחלם שנית והנה שבע שבלים עלות בקנה אחד בריאות וטבות: 6 והנה שבע שבלים דקות ושדופת קדים צמחות אחריהן: 7 ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות והמלאות וייקץ פרעה והנה חלום: 8 ויהי בבקר ותפעם רוחו וישלח ויקרא את-כל-חרטמי מצרים ואת-כל-חכמיה ויספר פרעה להם את-חלמו ואין-פותר אותם לפרעה: 9 וידבר שר המשקים את-פרעה לאמר את-חטאי אני מזכיר היום: 10 פרעה קצף על-עבדיו ויתן אתי במשמר בית שר הטבחים אתי ואת שר האפים: 11 ונחלמה חלום בלילה אחד אני והוא איש כפתרון חלמו חלמונו: 12 ושם אתנו נער עברי עבד לשר הטבחים ונספר-לו ויפתר-לנו את-חלמתינו איש בחלמו פתרו: 13 ויהי כאשר פתרונו בן היה אתי השיב על-פני ואתו תלה: 14 וישלח פרעה ויקרא את-יוסף ויריצהו מן-הבור ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא אל-פרעה:

Traducción Rabino Marcos Edery z"l. 1. Ocurrió al término de los días de dos años, que Parhó soñaba y he aquí que estaba de pié cerca del Río 2. Y he aquí que del Río subían siete vacas hermosas de parecer y gordas de carne y pacían en el juncal. 3. Mas he aquí que otras siete vacas subían tras ellas del Río¹, feas de parecer y flacas de carne y permanecían de pie cerca de las vacas a orillas del Río. 4. Y comían las vacas feas de parecer y flacas de carne a las siete vacas hermosas de parecer y gordas y se despertó Parhó. 5. Se sumió en sueño y soñó por segunda vez y he aquí siete espigas que crecían en un solo tallo, gruesas y buenas. 6. Mas he aquí, siete espigas delgadas, y marchitas por el solano, que crecían tras ellas. 7. Y englutían las espigas flacas a las siete espigas gruesas y llenas y despertó Parhó y he aquí ¡un sueño! 8. Ocurrió que por la mañana su espíritu estaba conturbado. Mandó y llamó a todos los magos² de Egipto y a todos sus sabios. Les relató Parhó a ellos su sueño, mas no había quién se lo interprete a parhó. 9. Habló el jefe de los escanciadores a Parhó diciendo: Mis faltas yo recuerdo hoy. 10. Parhó se había encolerizado contra sus servidores y me había puesto bajo custodia — en la casa del jefe de mayordomos — a mí y al jefe de los panaderos. 11. Y habíamos soñado un sueño en una noche yo y él. Cada cual de acuerdo a la interpretación de su sueño, habíamos soñado. 12. Y allí había con nosotros un mozo hebreo, esclavo del jefe de mayordomos. Le contamos a él y él interpretó para nosotros, nuestros sueños. Cada cual de acuerdo a su sueño le interpretó. 13. Y ocurrió que como él había interpretado para nosotros, así fué. A mí me restituyó a mi puesto, mas a él, le colgó. 14. Mandó Parhó y llamó a Josef. Y le sacaron con prontitud de la mazmorra. Se rasuró y cambió sus ropas y compareció ante Parhó.